

Bibliografía

La Flora de las Pitiusas y sus afinidades con la de la Península Ibérica.

P. FONT I QUER (*Memorias R. Ac. C. y Art.*). Barna. Vol. XX n.º 4. 1927.

En el catàleg florístic de les illes Balears fet per BARCELÓ, no figura cap espècie que sigui exclusivament ibero-balear; s'hi compten, en canvi, unes quantes que viuen a l'arxipèlag, així com a Còrsega i Sardenya. Aquests fets coneguts recolzaven la creença d'una més llarga relació entre les illes Balears i el nucli tirrènic que no pas entre les esmentades illes i el terreny llevantí. En FONT I QUER, després de llargues i minucioses exploracions, junt amb les fetes per l'intrèpid recollector del Museu de Catalunya Enric GROS, efectuades de l'any 1918 al 1920, per Eivissa, Formentera i altres petites illes i illots, en especial pels penya-segats de la primera, descobrí—ultra no poques plantes noves ben caracteritzades, ja publicades per l'autor: (*Genista dorycnifolia* G. Grosii, *Allium Grosii*, *A. scopulicolym*, *A. Ebusitanum*, *Statice ebusitana*, *Asperula Paui*, *Avena crassifolia*)—diferents espècies pròpies exclusivament de les dites illes i de la Península, en especial, del litoral valencià. Ja PAU alguns anys abans n'havia descobert alguna que era ibero-balear, però no llevantina.

Les espècies noves per a la flora de les illes estudiades, trobades per l'autor i GROS, són en nombre de 61. L'autor dóna en aquesta publicació la llista llur i les dispersions de les més interessants, sobre croquis geogràfics, entre les que ressurtien, *Chrysanthemum glabrum* Poir, *Silene Ifacense* Rouy, *Biscutella montana* Cav., *Saxifraga Cossomiana* Bss. et Rt. (que estudia detalladament, comparant les de la Península i de les illes amb la *S. Rusii* de Còrsega i *S. biternata* Bss. d'Andalusia) *Elaeostelinum hispanicum* (Lge.) Pau i *Carduncellus dianus* Webb, per no citar més que aquelles la residència de les quals es limita a les Pitiuses i a una àrea molt reduïda a la Península, sobre la costa d'Alacant, al voltant del cap de la Nao; les restants són comuns a les Pitiuses i regió valenciana andalusa o a gran part d'Ibèria.

De tot dedueix el Dr. FONT I QUER l'extraordinària relació i intimitat florística existent entre les illes meridionals de l'arxipèlag i la nostra terra, fets que eren, fins ara, del tot ignorats; per bé que això en res no modifica el caràcter fitobalear d'aquestes isles estudiades, car és molt lo que de comú amb Mallorca tenen, així com també amb les orientals Còrsega i Sardenya.

L'autor fineix el seu documentadíssim treball, plantejant el problema a resoldre en definitiu sobre la veritable significació fitogènica de l'actual constitució florística de l'arxipèlag, a deduir de l'estudi comparatiu de les dues flores (oriental i ibèrica) l'actual estat de la lluita en llur concurrència.—J. CUATRECASAS.

Teoría del glaciario cuaternario por desplazamientos polares.

CONDE DE LA VEGA DEL SELLA, 110 pàgs. de 195×275 mm., amb 11 figs i 2 làms. Madrid, 1927.

La present Memòria pertany, amb el núm. 7, a la sèrie paleontològica publicada per la *Comisión de investigaciones paleontológicas y prehistóricas* que dirigeix el Prof. E. HERNÁNDEZ-PACHECO, sota els auspicis de la *Junta para ampliación de estudios*.

És un acurat estudi basat en les idees modernes sobre la deriva dels continents i

la compensació isostàtica de la crosta terrestre. L'alternativa de flores i faunes fredes amb les tropicals és un fenomen de sobres conegut per ésser exposat en aquesta breu indicació bibliogràfica. El període de les glaciacions i interglaciacions del quaternari sols troba explicació satisfactòria admetent una variació secular de les línies geogràfiques. A l'estudi d'aquest assumpte s'ha dedicat l'illustre autor de la Memòria que ens ocupa. En gràfiques diverses es desenvolupa la correspondència entre les glaciacions d'Europa i d'Amèrica, variació dels pols nord i sud amb dits fenòmens i amb relació de les indústries lítiques de l'home fòssil. En capítols successius s'analitzen els efectes paleontològics i antropològics de les glaciacions, fent-se freqüent al·lusió als estudis prehistòrics peninsulars.

Un breu resum en francès acaba el llibre que ens ocupa i pel qual mereix cordials felicitacions l'illustre autor, que tan demostrat té el seu amor a l'estudi de la Prehistòria i de les Ciències geològiques.

El problema de la Atlàntis y la teoría de Wegener.

L. FERNÁNDEZ NAVARRO. Tiratge apart d'*Ibèrica*. 7 pàgs. amb 7 figs. Barcelona, 1927.

Al present article es resumeix la recent conferència del Prof. F. NAVARRO, pronunciada a l'*Instituto español de Oceanografía*. Després d'una breu exposició de la teoria de WEGENER sobre l'origen dels continents i dels oceans, es tracta sumàriament la història geològica de l'Atlàntic. L'existència de l'Atlàntida, de què ens parla el relat de PLATÓ, ha perdut probabilitat amb les noves idees geològiques. No cal dubtar de què no existeix fonament científic per a la poètica llegenda platoniana.

Conferencias y reseñas de la Real Sociedad Española de Historia Natural

Vol. I, 240 pàgs., en 8.º, amb nombrosos gravats. Madrid, 1926.

L'activitat creixent de l'esmentada corporació científica ha fet necessària la publicació d'aquesta nova revista trimestral, on apareixen reunides les conferències de divulgació que són llegides periòdicament a l'estatge social. El curs de conferències de l'any proppassat ha estat a càrrec de persones de gran vàlua científica, de les quals donem els noms a continuació, amb els temes de llurs disertacions: En Joaquim M.ª de CASTELLARNAU, enginyer i acadèmic, *De l'explicació dels fenòmens en les Ciències Naturals*; Don José CARRACIDO, allavors Rector de la Universitat Central, *El fòsfor en la vida*; D. Lucas FERNÁNDEZ NAVARRO, catedràtic, *Tres moments culminants de la Geologia moderna: Lyell, Suess i Wegener*; Dr. P. RIO HORTEGA, metge, *Histologia del cos pineal*; Prof. Dr. CH. DÉPÉRET, de la Universitat de Lyon, *Els homes fòssils de Solutré*; i, finalment, el Dr. J. GOYANES, *Influència dels paràsits animals en la generació del càncer*.

Ademés de les conferències, es publiquen breus rescensions sobre temes científics d'actualitat, una aturada descripció de les tasques del XIV Congrés geològic internacional i gran nombre de notes bibliogràfiques.

Dr. R. CANDEL VILA

La Lliçó de la Història.

JOSEP LLORD. - Abril, 1927, Barcelona.

Per bé que el nom del llibre faci creure que es tracta d'un manual d'història, l'autor estudia amb rigorisme científic diverses qüestions que generalment hom les tracta deslligades i sense establir cap relació entre elles.

Els dos capítols primers estan enterament dedicats a l'estudi de l'Home: son origen. Amb una claredat de concepte i d'exposició remarcables descapdella aquesta difícil qüestió de l'antropologia física i fa veure pas a pas, des dels temps més reculats, la possible evolució de les espècies inferiors fins a l'aparició de l'home primitiu. Partint de la selecció natural i rebutjant enèrgicament la idea bastant extesa de l'existència de *bones espècies*, ço que demostra és erroni a tot ésser-ho, estudia successivament i amb tot detall les condicions del medi amb relació a l'herència i adaptació orgànica de tots els éssers vivents.

Fa una concisa però clara exposició de la formació de la terra, segons les recerques més modernes i estudia les diverses èpoques geològiques i l'edat llur, passant tot seguit a explicar les formes primitives de l'home i les seves diverses transformacions.

Començant pel *Pithecanthropus Erectus*, que visqué ja fa 500.000 anys, arriba a l'Home de Chancelade, passant per l'*Homo Heidelbergensis*, per l'*Eoanthropus*, per l'*Homo Neanderthalensis*, etc., fins a l'Home Neolític, qui començà la civilització.

Estudia també la fisiologia de l'home i dels éssers inferiors per arribar a la conclusió del comú origen de totes les espècies animals i àdhuc de tota la matèria en les seves múltiples formes: animals, vegetals, minerals, etc.

Les consideracions que l'autor treu de l'origen natural de l'home omplen tot el capítol tercer on s'hi fa una descripció de l'aparició de la família i successivament de la nació, l'estat, les formes de govern que l'home ha anat inventant, treient de tot això conclusions molt dignes de meditar i demostratives de la necessitat peremptòria de reconèixer les pàtries naturals.

L'origen dels reis i dels imperis i la rutina dels pobles, omplen tot el capítol quart, i arriba als capítols cinquè i sisè que els dedica enterament a les doctrines de Crist i a la manera, a son criteri errònia, de com s'han dut a la pràctica, ja des dels primers temps i per incomprensió de la paraula del Mestre.

Una de les coses que preocupen fortament l'autor, és l'economia. Amb ampla visió dels fets econòmics que regulen la vida dels homes, En LLORD estudia, al capítol setè del seu llibre, els fenòmens que influeixen en la indústria i en el comerç de tots els països de la terra i arriba al convenciment de què la desorganització política i social dels homes produeix l'estat actual de l'economia, que qualifica d'*anàrquica*, puix que *la societat humana—diu—és una societat anarquista*. Explica com podem arribar a la perfecció i preconitza la necessitat de regir-nos per la *lleï natural*, únic camí per a l'alliberament total de la raça humana.

Finalment, dedica tot el capítol vuitè a *La qüestió de les llengües no oficials*. És el capítol que més directament ens interessa als temps actuals, puix que, verament, és on resumeix de manera racional i concisa l'objecte del seu llibre: la defensa de les agrupacions naturals de la humanitat. Donarà una idea més clara d'aquest capítol un extracte dels diversos subtítols: *Els pobles oïpresos no parlen bé ni la llengua materna ni la llengua oficial. Necessitat d'una llengua universal. Importància i utilitat de l'idioma català. És menester respectar totes les llengües que la naturalesa ha creat*.

El llibre, d'unes 350 pàgines, és d'una amenitat sorprenedora malgrat la feixuguesa dels temes que s'hi tracten. Contribueix a aquest resultat l'estil pla i correcte que l'autor sap aguantar fins a l'última paraula.

T. F. T.

Aquets número ha passat per la censura governativa

TIPOGRAFIA OCCITANIA :: MALLORCA, 410 :: TELEFON 675 G. :: BARCELONA